

„Meggyalázták az anyaföldet”

Grönlandon olvad a jég: katasztrófa fenyeget
Interjú Angaangaq-kal, az inuit eszkimók képviselőjével

El tudja-e képzelni, hogy egy hó nélküli világban éljen?

Nem. A világnak szüksége van a hóra. Nagymamám azt mondta: Amikor hó esik, a föld új, friss ágyneműt kap. Így belül meleg marad, és jól tud aludni. Ha nem alszik, elfárad, és összezavarodik. Decemberben virágokat és bimbókat látam Németországban. Valami rossz úton halad.

Mi halad rossz úton?

Mi, inuitok azt mondjuk: Olvad a jég. Önök Németországban klímaváltozásról beszélnek. De a klímaváltozás fogalma nem ragadja meg helyesen a problémát. Az anyaföld ugyanis egységet alkot, és mindig is változtatta klímáját. De korábban sosem olvasztotta meg ennyire a jeget.

Milyen kihatásai vannak a jég olvadásának?

Évezredek óta először fordul elő, hogy az északi sarkon hallatlan víztömeg szabadul fel. Ez azt jelenti, hogy megváltoznak a víz körforgásának feltételei. Grönlandon irdatlan vízmennyiség képződött a jégrétegen. Most több édesvíz helyezkedik el ott, mint az Erie-tóban és az Ontario-tóban összesen. Ha mindez a víz egy napon beleömlik a tengerbe, akkor megváltozik az óceán klímája. Ennek beláthatatlan következményei lesznek. Megszűnhet a Golf-áramlat, és Önöknek Németországban hosszú teleik lesznek. A mai életmódjuk miatt. Gondolja meg: Még sosem élt annyi ember a földön, mint most. Amikor utoljára olvadt a jég, talán egymillió ember élt a földön. Ma hat és fél milliárd. A hatás sokkal nagyobb lesz, mint ahogy Önök egyáltalán el tudják képzelni.

De hát mit teszünk rosszul?

Nem csupán egyetlen okról van szó. Sok minden adódik össze. Nagy gondatlanság volt az emberek részéről, hogy kizsákmányolták az anyaföldet. Meggyalázták. Elvették tőle az ásványokat. Minden, az életük számára hasznos dolgot elvettek tőle – a gazdaság javára. És ez egyre folytatódik. Mind mélyebbre ásnak, és az anyaföld megerősökölése nem szűnik. Ily módon felborul az ökológiai rendszer egyensúlya. Ha felborítják ezt az egyensúlyt, megváltozik a környezet. Egy példa: Harminc évvel ezelőtt valaki belenézett egy fókabébi szép nagy szemébe, és azt gondolta: „Meg kell védenünk a fókabébiket!” Megtették, és lerombolták a nagy óceán ökológiai rendszerét. Hogy megvédjenek egy fókát. A nyugati ember nem lát tovább az óránál. Szűk látókörű. Mi, őslakosok azt gondoljuk: „Ők azt mondják, civilizáltak és műveltek, de civilizációjuk és műveltségük épp csak az orruk hegyéig ér.” Tudta Ön, hogy az anyaföld nagy, hatalmas és szép? Nem csupán a kis Európából áll. Hihetetlenül szép föld. Mi így látjuk.

Milyen kihatásai vannak a jég olvadásának az Ön népére?

Az öregek azt mondják, megmaradunk, mert a víz el fog folyni mellettünk. Ennek ellenére sok problémánk van. A sarkvidéki zajló jégtömeg felolvadt. Ez azt jelenti, hogy kutyaszánok helyett csónakokat kell használnunk. Különösen drámai helyzetet okoz a hiányzó jég az állatok, mindenekelőtt a jegesmedvék számára. Megfulladnak, mivel nem elég vastag a jég. Emellett 50 kilóval könnyebbek, mint húsz évvel ezelőtt. Mert ha nincs jég, nem tudnak vadászni. A jegesmedve a jégre született, a jégen való vadászatra. Nem a szárazföldre. Az, ahogy Önök Németországban élnek, azt eredményezi, hogy ez az állat eltűnik a földről. Szomorú.

Miben kellene változnia az embernek?

Már oly sok mindent tettük a világ megváltoztatására. Évezredek óta háborúztunk, kölcsönösen legyilkoltuk egymást. Az utolsó európai háború 60 millió ember életét követelte. És aztán folytattuk, mintha mi sem történt volna. Sokan azt mondták: Soha többé háborút! De ez nem működik. Hogyan is működhetne? Ha az ember csak gondolja ezt, akkor semmi sem változik. De ha az ember elkezd érezni, akkor elkezd megváltozni. A gazdaságban pénzt keresünk, és azt hisszük, hogy a pénz minden problémát megold. Eközben tegnap éhen halt 30.000 gyerek. S ma újabb 30.000 gyerek hal meg. Működött a gazdaság? Nem, nem működött. De mindenki egyszerűen tovább csinálja a dolgokat.

De hogyan állíthatjuk meg a globális felmelegedést?

Rövid távon nem tudjuk megállítani. Ehhez túl késő van. Még ha mindenki azonnal abbahagyná is az autózást és különféle tárgyak előállítását, a jég akkor is tovább olvadna, és a globális felmelegedés még évekig folytatódna.

Nincs remény?

Mi, őslakosok nem értjük, hogy a nyugati világ művelt embere nem lát tovább az orra hegyénél. A nyugati ember semmit sem értett meg.

De mi az Ön küldetése, ha semmi remény sincs?

Egyetlen remény mégiscsak van: az egyes ember. Anyám azt mondja: „Ha meg tudod tanulni, hogyan olvaszd meg a jeget az emberek szívében, akkor az emberek meg tudnak változni, és képesek lesznek hozzáfogni ahhoz, hogy hihetetlen tudásukat bölcsen alkalmazzák. Csak ekkor van esélyünk. Különben a sarkokat borító jég egyre gyorsabban és gyorsabban fog olvadni, az emberek szívében lévő jég pedig egyre keményebbre fagy, és semmi sem fog változni.” Akkor már túl késő lenne. Ehelyett az emberek szívében kell megolvadnia a jégnek. Kezdjék el a tudásukat bölcsen felhasználni! Csak így van esélyük arra, hogy jó életet éljenek.

Maren Joost

Angaangaq „az a férfi, aki úgy néz ki, mint a bácsikája”, sámán és gyógyító, az inuit törzsek spirituális vezetője, és a sarki őslakosok képviselője az ENSZ-ben.

Forrás:

Publik-Forum, 2007/6, Dossier (Egy rádióinterjú rövidített változata)

